

Kanonier. Łagrangejwosti Edwarda.

5460
5460

Nr. 13-X-16r. Kanonier. Przydzielony do dostaniem się do Rosji Sowieckiej, jako jeńiec wojenny N 1939 r 18 września w Galiem. Do niewoli dostanem wraz z całą formacją. W pierwszym rzędzie oddzieleno od nas oficerów. Z oficerów, policji i szwadronowej utworzyli jedną kolumnę, i tego samego dnia odstawionych w niernanym kierunku, tak że do tej pory o swych słowach nie mam żadnej wiadomości.

Kamkarki wyszły z otoczenia na noc do ogrodnictwa w lotnem przed tem chodowały się zrebista.

Ja z kilkoma kolegami próbowałem uciekać, ale w Tarnopolu nas schwytano i bez pośrednio wywieźli nas do Rosji, o obrotu koncentracyjnego, w Ciotkinie, gdzie zabrał nas około 10,000. Trzymali nas tam kilka tygodni, robiąc dochodzenie kto czym był. A to się przyznał że posiada jakiegoś był wozanym na tak zwanego „pomieszczenia” i wywieziony w niernanym kierunku. W obrotu z braku wyżywienia i jakiejś kłótni higjenu, zaczął panować tyfus, i zerkwonka, ludzie zaczęli masowo umierać.

Z tego obrotu wywieźli nas do Łnywegorozyn, do kopalni rudy żelaznej. Tu warunki mieszkaniowe były dość dobre, ale płacze sowieckie przydzielili nam cywilny strażników, i my w języku rosyjskim jako „spec. roboty” musieliśmy pracować w kopalni. Bardzo źle odżywiali musieliśmy wyrabiać normy roboty. Na jednego człowieka, trzeba było wykopać od 16 do 22 ton rudy.

Dla ludzi nie wypracowanych do ~~pracy~~ ciężkiej
pracy, wyrobienie takiej normy wprost niemożliwością
Od projektu tych norm głosowaliśmy odpowiednio
wyżywienie. Ludzie po takim odżywieniu i ciężkiej
pracy nie chcieli wychodzić do roboty. Władze sowie-
ckie zaczęły stosować nie spotykamy w świecie terror,
głód i awers. Opornego zamyślano do awersu nie ogra-
nego i w dodatku łano na poszczególne omyłkowe
wody. Za wyżywienie dostawali na śniadanie 100 gr.
chleba i szklankę herbaty, na obiad 200 gr. i talerz
wodnistej zupy, na kolację 100 gr. Ja po
odsiedzeniu 21 dni w awersu, gdy nie poszedłem do
pracy, zostałem policowany jako agitator, i wraz
z 22 kolegami zostałem odizolowany w kawiarni
obok tak zw. 5 baraku. Tam odizolowani osł
świata przesiedzieliliśmy 4 miesiące. Tak źle byliśmy
odżywiani że pewnego razu z głodu i rozpaczery wyta-
maliśmy wrótka i chcieliśmy uciec, ale sowiecy i otrze-
że zaalarmowani zaczęli strzelać z broni maszyno-
wej i ręcznej musieliśmy się cofnąć. Potem zaczęło
się dochochrenie kto był przewodcą buntu. Genów zaczę-
ły się awersowania, awers i głód. W maju 40 roku
zostaliśmy wyrzuceni do kraju na przód Homu SSR
na północny. Tam w dalszym ciągu byliśmy zmu-
szeni do pracy przy budowie drogi kolejowej i
azima przy wycinaniu lasu. Tam porzuciłem drugą
stronę medalu. Był to kraj samych więźniów. Od
najwyższego nadzorca do robotnika, byli tu wszyscy

5460

wieźniami. A robot³ wykonywali za 300 gr. chleba
dł. byliśmy fraktowani jak krowy po restępcy
z tego odżywienia i z braku witamin masowo
zaczęli chorować na szkorbut i czerwonkę.

Na 320 ludzi który byli w tym obozie 50 umarło.
a potowa nie zdatna była do pracy. 5460

Normy pracy były tu tak duże że nie mogli-
wśmy było potowy tej pracy wykonać.

Na 900 gr. chleba trzeba było wykopać 8 m³ ziemi
zmarzniętej, lub 9 m³ drewna używać i więcej w skła-
bie.

Pracowaliśmy najmniej 12 godz. A wyżywie-
nie dostawaliśmy 2 razy dziennie. Rano

bez wyjątku pół litra zupy owsianej, a wiecz-
nem chleb i zupa w zależności od procentu
wykonanej pracy. Do tego się posunęli

z temi normami, że łoni który nie wywiert
prepisanej mu ilości drewna lub ziemi dosta-
wał tak zw. „strajkowy pająk”.

Gdy Polska zawarła z nimi traktat, myśmy
o tem nie nie wieścieli, tylko że nas szybko
zawieźli, ale nie się domyśleć nie mogliśmy
bo w dalszym ciągu obchodzili się z nami
bardzo źle. Do wiezi nas do pewnej stacji, skąd
mieliśmy do obozu iść piechotą 40 km.

Tak byliśmy wyjeżdżeni że te 40 km. szliśmy
z dr. ducho po chłodne młodzi z głodu i
zmarzenia, tu jęczmion których narwiska nie
znamy, w czasie tej drogi zmarło.

⁴
Jednym z nich nie wierzyli że umarł,
kopali go nogami i szczerli psem, który
go rwał i gryzł.

Przybyliśmy do obozu Wawoniki i tam 5460
dowiedzieliśmy się że jesteśmy wolni.
Z tego obozu wyjechaliśmy do
Tosha i wcieleni zostaliśmy do
Polskiej armji.

Kap. Yagrojewski E.